

sygn. akt VII Pa 74/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Włodzimierz Czechowicz

Sędziowie: SO Renata Gąsior

SO Zbigniew Szczuka (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lipca 2017 r. w Warszawie

sprawy z powództwa S. M.

przeciwko Urzędowi Miasta J.

o odszkodowanie, zapłatę dodatku stażowego, wyrównanie dodatkowego wynagrodzenia rocznego

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie
VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 grudnia 2016 r., sygn.
VI P 568/13

oddala apelację.

SSO Renata Gąsior SSO Włodzimierz Czechowicz SSO Zbigniew Szczuka

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2016 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa S. M. przeciwko Urzędowi Miasta J. o zapłatę dodatku stażowego, wyrównania dodatkowego wynagrodzenia rocznego, odszkodowanie zasądził od Urzędu Miasta J. na rzecz powoda S. M. tytułem wyrównania dodatku do wynagrodzenia za wieloletnią pracę łączną kwotę 13.920,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 480,00 złotych od dnia 11 września 2010 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc sierpień 2010 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 października 2010 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc wrzesień 2010 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 listopada 2010 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc październik 2010 r.;

- 448,00 złotych od dnia 11 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc listopad 2010 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc grudzień 2010 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 lutego 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc styczeń 2011 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 marca 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc luty 2011 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc marzec 2011 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 maja 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc kwiecień 2011 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc maj 2011 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 lipca 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc czerwiec 2011 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc lipiec 2011 r.;
- 448,00 złotych od dnia 11 września 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc sierpień 2011 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 października 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc wrzesień 2011 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 listopada 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc październik 2011 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc listopad 2011 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc grudzień 2011 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 lutego 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc styczeń 2012 r.;
- 416,00 złotych do dnia 11 marca 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc luty 2012 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc marzec 2012 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 maja 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc kwiecień 2012 r.;

- 416,00 złotych od dnia 11 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc maj 2012 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 lipca 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc czerwiec 2012 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc wrzesień 2012 r.;
- 416,00 złotych od dnia 11 września 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc sierpień 2012 r.;
- 384,00 złotych od dnia 11 października 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc wrzesień 2012 r.;
- 384,00 złotych od dnia 11 listopada 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc październik 2012 r.;
- 384,00 złotych od dnia 11 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc listopad 2012 r.;
- 384,00 złotych od dnia 11 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc grudzień 2012 r.;
- 384,00 złotych od dnia 11 lutego 2013 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc styczeń 2013 r.;
- 384,00 złotych od dnia 11 marca 2013 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc luty 2013 r.;
- 384,00 złotych od dnia 11 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc marzec 2013 r.;
- 384,00 złotych od dnia 11 maja 2013 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania dodatku stażowego za miesiąc kwiecień 2013 r.;

W pkt. 2 wyroku Sąd zasądził od pozwanego Urzędu Miasta J. na rzecz S. M. tytułem wyrównania dodatkowego wynagrodzenia rocznego za lata 2010, 2011, 2012, 2013 kwotę 1183,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo (pkt. 3 wyroku). Wyrokowi w zakresie pkt. 1 Sąd nadał rygor natychmiastowej do wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda liczonego jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy tj. do kwoty 3 781,31 zł (pkt. 4 wyroku). W pkt. 5 Sąd zasądził od Urzędu Miasta J. na rzecz S. M. kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższy wyrok Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

S. M. był repatriantem od dnia 14 czerwca 2004 roku. Burmistrz Miasta J. realizując uchwałę Rady Miasta J. Nr (...) z dnia 15 października 2003 roku w sprawie zaproszenia przez miasto J. osoby polskiego pochodzenia wraz z rodziną z Rosji, zaoferował powodowi zatrudnienie w Urzędzie Miasto J.. Od dnia 1 września 2004 roku powód był zatrudniony w Urzędzie Miasta J. w oparciu o umowę o pracę na czas określony na cały etat w referacie informatyki na stanowisku młodszego referenta. Bezpośrednim przełożonym powoda był K. B..

W dniu 22 sierpnia 2006 roku podpisana została umowa o pracę na czas nieokreślony. Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 3.781,31 zł brutto.

Rozpoczynając pracę w pozwanym Urzędzie powód wypełnił kwestionariusz osobowy, w którym opisał przebieg dotychczasowego zatrudnienia. Wskazał, iż ma wykształcenie wyższe a drogę zawodową rozpoczął 1 października 1975 roku. Do kwestionariusza powód załączył zaświadczenie potwierdzające uzyskanie przez niego tytułu magistra inżyniera oraz dyplom o przeszkoleniu zawodowym. Nie została przez niego załączona karta pracy, ani wkładka do karty pracy, potwierdzająca przebieg jego dotychczasowego zatrudnienia, na podstawie której możliwe byłoby wyliczenie stażu pracy. Dokumenty te powód okazał K. B., który odesłał powoda do Burmistrza, ponieważ sam nie znał języka rosyjskiego. Dopiero w 2013 roku powód złożył w kadrach przetłumaczoną na język polski kartę pracy wraz z wkładką do karty pracy z wnioskiem o wypłatę nagrody jubileuszowej i dodatku za staż pracy. Dodatek stażowy został przyznany powodowi po 5 latach pracy od chwili jego zatrudnienia. Udzielając powodowi urlopu wypoczynkowego pozwany opierał się tylko na wpisach wynikających z kwestionariusza osobowego. Kadrowa nie prosiła aby powód złożył świadectwa pracy od poprzednich pracodawców.

Pismem z dnia 18 czerwca 2013 roku powód zwrócił się do pozwanego o wypłatę dodatku za wieloletnią pracę przysługującego mu za okres od 1 września 2004 roku do 31 kwietnia 2013 roku. Wezwanie do zapłaty zostało przez pozwanego odebrane w dniu 19 czerwca 2013 roku, ale ten odmówił wypłaty wyrównania dodatku za wieloletnią pracę.

W dniu 19 czerwca 2013 roku powód złożył podanie o rozwiązanie z nim umowy o pracę za porozumieniem stron w związku z przejściem na emeryturę. Stosunek pracy ustał z dniem 10 lipca 2013 roku.

Zasady naliczania i wypłaty wynagrodzenia dla pracowników Urzędu Miasta J. określał Regulamin Wynagrodzenia z dnia 16 czerwca 2009 roku, zgodnie z którym pracownikowi samorządowemu przysługiwało wynagrodzenie za pracę stosownie do zajmowanego stanowiska i posiadanych kwalifikacji zawodowych. Pracownikowi przysługiwał dodatek za wieloletnią pracę oraz nagroda jubileuszowa. Dodatek za wieloletnią pracę przysługiwał po 5 latach pracy w wysokości wynoszącej 5 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrastał o 1 % za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Do okresów uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wliczano wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegały wliczeniu do okresu pracy od którego zależały uprawnienia pracownicze. Dodatek za wieloletnią pracę był wypłacany bez wniosku pracownika w terminie wypłaty wynagrodzenia. Pracownikowi przysługiwała również nagroda jubileuszowa w wysokości:

- po 20 latach pracy - 75 % wynagrodzenia zasadniczego,
- po 25 latach pracy - 100 % wynagrodzenia zasadniczego,
- po 30 latach pracy - 150 % wynagrodzenia zasadniczego,
- po 35 latach pracy - 200 % wynagrodzenia zasadniczego,
- po 40 latach pracy - 300 % wynagrodzenia zasadniczego,
- po 45 latach pracy - 400 % wynagrodzenia zasadniczego,

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Pracy Urzędu Miasta J. pracodawca był zobowiązany w szczególności zaznajamiać pracowników podejmujących pracę z zakresem ich obowiązków, sposobem wykonywania pracy na wyznaczonych stanowiskach oraz ich podstawowymi uprawnieniami. Pracodawca miał prawo żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie danych osobowych obejmujących w szczególności przebieg dotychczasowego zatrudnienia. Przed przystąpieniem do pracy pracownik powinien być otrzymać pisemną umowę o pracę określającą rodzaj pracy i miejsce jej wykonywania oraz termin rozpoczęcia pracy i przysługujące wynagrodzenie.

Wynagrodzenie zasadnicze powoda za świadczoną pracę u pozwanego ulegało zmianie. Od dnia 1 września 2004 roku wynosiło 820 zł brutto, od 1 maja 2005 roku - 1.800 zł brutto, od 1 czerwca 2005 roku - 2.000 zł brutto, od 1 stycznia 2006 roku - 2.100 zł brutto, od 1 września 2006 roku - 2.500 zł brutto, od 1 września 2007 roku - 2.800 zł brutto. Od

dnia 1 lipca 2008 roku zostało ono ustalone na kwotę 3.200 zł brutto i taka stawka obowiązywała do dnia zakończenia stosunku pracy.

Poza wynagrodzeniem zasadniczym powód otrzymywał także dodatkowe wynagrodzenie roczne tzw. trzynastkę. W okresie od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku pozwany przyznał powodowi dodatek specjalny w kwocie 160 zł z tytułu okresowego powierzenia dodatkowych zadań.

Mimo posiadanego stażu pracy powód nie otrzymywał nagród jubileuszowych. Dopiero na jego wniosek z dnia 25 kwietnia 2013 roku pracodawca polecił wypłacić powodowi nagrodę jubileuszową za 40 lat pracy tj. 300% wynagrodzenia. Pozwany stwierdził iż okresy pracy za granicą powód udokumentował dopiero w dniu 25 kwietnia 2013 roku przedkładając poświadczenie obywatelstwa polskiego jako repatriant oraz przetłumaczone na język polski dwa dokumenty: kartę pracy oraz wkładkę do karty pracy.

Od 1 września 2009 roku przyznano powodowi dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 5% wynagrodzenia zasadniczego tj. kwotę - 160 zł. Dodatek ten wzrastał o 1 % za każdy dalszy rok i tak od 1 września 2010 roku przyznano mu 6% dodatku (kwota 192 zł), od 1 września 2011 roku - 7% (kwota 224 zł), od 1 września 2012 roku - 8 % (kwota 256 zł). Z kolei, od dnia 1 maja 2013 roku przyznano powodowi dodatek w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego (kwota 640 zł), argumentując to faktem przedłożenia przez powoda w dniu 25 kwietnia 2013 roku wraz z wnioskiem o wypłatę nagród jubileuszowych - poświadczenia obywatelstwa polskiego jako repatriant oraz przetłumaczonych na język polski dwóch dokumentów: karty pracy oraz wkładki do karty pracy.

Od 1 czerwca 2014 roku powód nabył prawo do emerytury w wysokości 2.314,86 złotych. Wysokość emerytury z uwzględnieniem 20 % wysługi lat za okres od lipca 2013 roku do września 2013 roku wynosiłaby 2.779,79 złotych.

Z powodu nie doliczenia stażu pracy w prawidłowej wysokości niedopłata wynagrodzenia rocznego tzw. trzynastki za lata 2010 - 2013 roku wynosiła 1.183,20 złotych. Niedopłata wynagrodzenia z powodu braku zaliczenia powodowi stażu pracy za okres od sierpnia 2010 roku do kwietnia 2013 roku wynosiła 13.920,00 złotych.

W treści rozważań prawnych Sąd I instancji podniósł, iż okoliczność bezsporną w niniejszej sprawie stanowił, fakt iż z chwilą podjęcia pracy w Urzędzie Miasta J. w dniu 1 września 2004 roku powód posiadał staż pracy przekraczający 30 lat oraz lata pracy świadczonej za granicą podlegają zaliczeniu do stażu pracy w Polsce. Okolicznością sporną była data udokumentowania przebiegu zatrudnienia powoda za granicą, a tym samym moment od którego powodowi powinien zostać przyznany dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego. Okoliczność powyższa miała również znaczenie jeśli chodzi o wysokość nagrody rocznej wypłacanej powodowi.

Pozwany nie zaprzeczał okolicznościom przedstawionym w pozwie (z wyjątkiem braku udokumentowania stażu za granicą w 2004 r.) i zgadzał się z tezą, że w przepisach prawa o wynagrodzeniu pracowników samorządowych jest mowa o nabyciu prawa do dodatku. Nabycie następuje po przepracowaniu określonego czasu wskazanego w przepisach.

Sąd Rejonowy wskazał, iż uprawnienie powoda do otrzymywania dodatku stażowego za wieloletnią pracę wynikało z treści art. 38 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz Regulaminu wynagradzania pracowników, w którym powtórzono treść powyżej wskazanych przepisów. Przy czym w § 14 regulaminu dodatkowo wskazano, iż dodatek za wieloletnią pracę jest wypłacany bez wniosku pracownika, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

W przedmiotowej sprawie powód dopiero w dniu 25 kwietnia 2013 roku dostarczył do działu kadr dokumenty uprawniające go do otrzymywania dodatku stażowego w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego od początku zatrudnienia. W związku z tym strona pozwana stała na stanowisku, iż przedłożenie niniejszych dokumentów

uprawniało powoda do otrzymania dodatku stażowego w wyższej wysokości dopiero od maja 2013 roku, a obowiązujące przepisy prawa nie upoważniały jej do wyrównania dodatku stażowego za lata poprzednie.

W ocenie Sądu I instancji nawet późniejsze wykazanie przez pracownika odpowiedniego okresu zatrudnienia nie zmienia faktu, iż pracownik uzyskuje prawo do dodatku (lub wyższej stawki dodatku) z chwilą spełnienia kryterium stażowego, a nie z chwilą udokumentowania tego prawa. W przypadku późniejszego udokumentowania okresów zatrudnienia pracodawca powinien zatem nie tylko dokonać przeliczenia stażu pracy pracownika i na nowo ustalić wysokość przysługującego dodatku stażowego, ale również wypłacić wyrównanie odpowiadające różnicy pomiędzy dodatkami stażowymi faktycznie wypłaconymi pracownikowi w poszczególnych miesiącach a dodatkami, jakie pracownik powinien był otrzymać po uwzględnieniu udokumentowanych okresów pracy. Obowiązkiem pracodawcy było wyrównanie świadczenia za co najmniej 3 lata wstecz. Tyle bowiem wynosi termin przedawnienia roszczeń ze stosunku pracy.

Zdaniem Sądu Rejonowego pracodawca nie mógł zatem podnosić zarzutu, że nie wiedział o przysługującym uprawnieniu pracownika i dlatego odmówił zapłaty zaległego dodatku. Pracodawca nie udowodnił, że powód odmówił złożenia dokumentów potwierdzających przebieg zatrudnienia. Ponadto ani umowa o pracę ani akta osobowe powoda nie zawierały informacji, że powód został zapoznany z obowiązującymi go przepisami płacowymi. Nie wypłacenie nagrody w terminie wiąże się również z koniecznością wypłaty ustawowych odsetek

W ocenie Sądu Rejonowego nie bez znaczenia pozostawała także okoliczność, iż rozpoczynając zatrudnienie w pozwanym urzędzie powód wypełnił kwestionariusz osobowy, w którym opisał swój przebieg zatrudnienia. Nieuwzględnienie stażu pracy powoda przy jego zatrudnieniu było dla Sądu I instancji o tyle niezrozumiałe, iż każdy pracodawca przyjmując do pracy nowego pracownika zazwyczaj szczegółowo sprawdza jego kwalifikacje i dotychczasowe zatrudnienie. Nie wydaje się prawdopodobne, aby pozwany zatrudnił powoda na stanowisku niezgodnym z jego dotychczasowym wykształceniem i doświadczeniem.

Wątpliwości Sądu I instancji budziła także kwestia przyznania powodowi od początku zatrudnienia 26 dni urlopu wypoczynkowego. Skoro bowiem do ustalenia stażu pracy wymaganego do uzyskania prawa do 26-dniowego okresu urlopu wypoczynkowego wystarczające były informacje zawarte w kwestionariuszu osobowym, to dla czego pozwany nie uwzględnił tych informacji ustalając staż pracy niezbędny do otrzymania dodatku stażowego.

Mając na uwadze, iż strony nie kwestionowały rachunkowych wyliczeń biegłej, Sąd w punkcie I wyroku zasądził na rzecz powoda wynagrodzenie uwzględniające dodatki stażowe wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności roszczenia na podstawie art. 300 k.p. w zw. z art. 481 k.p.c. w związku z art. 80 k.p.

Sąd I instancji uznał za zasadne żądanie powoda dotyczące wyrównania dodatkowego wynagrodzenia rocznego, tzw. trzynastki. Skoro pozwany nie wypłacał powodowi należnego dodatku stażowego w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego, to również „trzynastka” była powodowi wypłacana w zaniżonej wysokości.

W pkt. 3 wyroku Sąd Rejonowy oddalił powództwo w części przekraczającej żądanie powoda w zakresie pkt. 2 (powód bowiem żądał kwoty 2.000 złotych a następnie 1.318,64 złotych).

Ogólne przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej (deliktowej) zawarte są w art. 415 k.c.. Owe przesłanki to: zdarzenie, z którym system prawny wiąże odpowiedzialność na określonej zasadzie, szkoda i związek przyczynowy zachodzący między szkodą, a wskazanym zdarzeniem. Zdarzenie, które do szkody ma doprowadzić musi być zdarzeniem bezprawnym, zaś zachowanie osoby to zdarzenie powodującej musi być zachowaniem zawinionym.

Powód chcąc skutecznie dochodzić swych roszczeń, powinien w niniejszej sprawie wykazać, iż zachowanie pozwanego było bezprawne, zawinione, a także, iż doprowadziło ono do powstania u powoda szkody w podanym przez niego wymiarze.

Z opinii biegłej z zakresu rachunkowości wynikało, że powód otrzymywał niższą (2.314,86 złotych) emeryturę niż mu przysługiwała (2.779,79 złotych). Jednak w ocenie Sądu Rejonowego powód nie wykazał pozostałych przesłanek wynikających z art. 415 k.c. Zdaniem Sądu I instancji bowiem powód przyczynił się w znacznym zakresie do powstania szkody bowiem przedłożył konieczne dokumenty dopiero w 2013 roku. W związku z powyższym powództwo w tym zakresie Sąd Rejonowy oddalił.

Zgodnie z art. 477² § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.781,31 złotych.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania i zasądził od pozwanego na rzecz na rzecz powoda kwotę 1.800 złotych.

Od powyższego wyroku strona powodowa, w dniu 23 lutego 2017 roku złożyła apelację zaskarżając orzeczenie Sądu Rejonowego z dnia 29 grudnia 2016 roku w części oddalającej powództwo o zasądzenie odszkodowania z tytułu otrzymywania emerytury w niższej wysokości za okres lipiec 2013 roku – wrzesień 2013 roku wraz z odsetkami tj. pkt. 3 wyroku.

Strona powodowa zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności:

- art. 8 k.p. przez to, że Sąd uznał zarzut pozwanego, iż nie wypłacał powodowi dodatku stażowego w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego od 1 września 2004 roku, ponieważ do akt osobowych nie została przez niego załączona karta pracy, ani wkładka do karty pracy, potwierdzająca przebieg jego dotychczasowego zatrudnienia, na podstawie której możliwe byłoby wyliczenie stażu pracy,
- art. 113 k.p. przez jego niezastosowanie w sytuacji gdy pozwany nie wypłacał powodowi dodatku stażowego w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego od 1 września 2004 roku jako repatriantowi chociaż wiedział, że jest on uprawniony do tego składnika wynagrodzenia na takich samych zasadach jak osoby, które były zatrudnione tylko w Polsce,
- art. 18 § 1, 2 i 3 k.p. przez ich niezastosowanie w sytuacji gdy w kwestionariuszu osobowym powód wykazał ponad 20-letni okres zatrudnienia, a i z daty urodzenia 10 maja 1948 roku można było wywnioskować, że co najmniej taki staż pracy powód ma,
- art. 18^{3a} § 1 k.p. przez jego niezastosowanie, w sytuacji, gdy powodowi jako repatriantowi nieznającemu dobrze języka polskiego i polskich przepisów przy nawiązywaniu stosunku pracy pozwany zaproponował warunki zatrudnienia gorsze od innych pracowników, przez nie zażądanie dokumentów potwierdzających wcześniejsze okresy zatrudnienia i uwzględnienie okresów zatrudnienia za granicą oraz nie wpisanie w warunkach wynagrodzenia 20% dodatku za wysługę lat,
- art. 18^{3b} § 1 pkt 3 k.p. przez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy pozwany nie udowodnił, że kierował się obiektywnymi powodami niekorzystnego ukształtowania wynagrodzenia za pracę powoda;
- art. 22¹ § 1 pkt 6 i § 3 k.p. przez ich niezastosowanie w sytuacji gdy pozwany miał prawo żądać od powoda jako osoby ubiegającej się o zatrudnienie podania danych osobowych obejmujących przebieg dotychczasowego zatrudnienia i jego udokumentowania,
- art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez uznanie, że pozwany udowodnił żądanie od powoda karta pracy, wkładki do karty pracy, potwierdzających przebieg jego dotychczasowego zatrudnienia, na podstawie których możliwe byłoby wyliczenie stażu pracy powoda,

- art. 415 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że powód nie wykazał bezprawności zachowania pozwanego,
- art. 442¹ § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez ich niezastosowanie w sytuacji gdy powód dochodzi roszczenia z czynu niedozwolonego to roszczenie przedawnia się z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia nie dłużej jednak niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

Powód zarzucił również naruszenie przepisów prawa procesowego w szczególności:

- art. 233 § 1 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że powód przyczynił się do powstania szkody w sposób znaczny,
- art. 233 § 1 i 2 k.p.c. przez pominięcie karty pracy oraz wkładki do karty pracy wraz z tłumaczeniem z języka rosyjskiego,
- art. 233 § 1 i 2 k.p.c. przez nie danie wiary zeznaniom powoda, że w 2004 r. chciał złożyć kartę pracy i wkładki do karty pracy w dziale kadr,
- art. 233 § 1 i 2 k.p.c. przez nielogiczne i niezgodne z zasadami doświadczenia życiowego, danie wiary zeznaniom kadrowej M. O..

W związku z powyższym powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 825,21 zł tj. po 275,07 zł za lipiec, sierpień i wrzesień 2013 roku wraz z ustawowymi odsetkami ustawowymi od dnia 11 każdego z tych miesięcy do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych. Ewentualnie powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie pkt. 3 i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, iż apelacja powodowej jako całkowicie bezzasadna podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy poczynił w niniejszej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne. Dokonana zaś ocena prawna nie nasuwa zastrzeżeń co do właściwej wykładni przepisów prawa oraz ich prawidłowego zastosowania. Wobec tego zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w niniejszym uzasadnieniu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 roku, wydane w sprawie o sygn. II UKN 61/97; oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku, wydany w sprawie o sygn. PKN 339/98).

Sąd drugiej instancji związany jest zarzutami zawartymi w apelacji. Związanie zarzutami apelacyjnymi oznacza, że uwzględnienie apelacji możliwe jest jedynie w oparciu o zarzuty powołane przez stronę skarżącą. Sąd drugiej instancji miał na uwadze, iż wyrok został zaskarżony w części oddalającej powództwo o zasądzenie odszkodowania z tytułu otrzymywania emerytury w niższej wysokości z okres lipiec – wrzesień 2013 roku

W kontekście zgłoszonych zarzutów stwierdzić należy, że spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do wykładni przepisów prawa procesowego i prawa materialnego. Sąd Okręgowy zważył, iż zarzuty apelacyjne strony powodowej koncentrowały się na kwestii prawidłowego zastosowania przez Sąd Rejonowy art. 233 k.p.c. oraz art. 8 k.p., art. 11³ k.p., art. 18 § 1, 2, 3 k.p., art. 18^{3a} k.p., art. 18^{3b} k.p., art. 22¹ § 6 i 3 k.p., art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p., art. 415 k.c. w zw. z 300 k.p., art. 442¹ § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Zgodnie z art. 233 § 1 ustawy z dnia Kodeks postępowania cywilnego z dnia 17 listopada 1964 roku (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822, dalej: k.p.c.) sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W pierwszej kolejności należy podnieść, iż skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. dotyczącego zasad oceny dowodów, wymaga wykazania, że ocena ta dokonana została w sposób rażąco wadliwy lub oczywiście

błędny, uchybiający zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Nie może ono natomiast ograniczać się do zaprezentowania własnego przekonania o innej wadze i wiarygodności przeprowadzonych dowodów, czy też przedstawienia własnej wersji stanu faktycznego sprawy (orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998 roku, sygn. akt II CKN 4/98, niepubl.; z dnia 5 sierpnia 1999 roku, sygn. akt II UKN 76/99, z dnia 14 stycznia 2000 roku, sygn. akt I CKN 1169/99, z dnia 10 kwietnia 2000 roku, sygn. akt V CKN 17/00, Legalis), a ponadto jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, sygn. II CKN 817/00, Legalis).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy uznał, iż wbrew stanowisku apelującego, Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów bowiem całościowo przeanalizował materiał dowodowy.

Sąd Okręgowy uznał, iż podniesiony przez apelującego zarzut nieprawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego przez Sąd Rejonowy jest całkowicie bezzasadny i jako taki nie może skutkować zmianą wyroku Sądu I instancji. Sąd Okręgowy podkreśla, iż Sąd Rejonowy dokonał wnikliwej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania. W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy szczegółowo wykazał, którym dowodom dał wiarę, przedstawiając logiczną analizę całego materiału dowodowego. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej i pełnej oceny materiału dowodowego, na podstawie której słusznie uznał, iż powód nie wykazał bezprawności i winy w działaniu pozwanego, które doprowadziły do powstania u niego szkody w podanym przez niego wymiarze.

Zgodnie z art. 8 kodeksu pracy (Dz.U. z 2016 r. poz. 1666, dalej: k.p.) nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

W myśl art. 11³ k.p. jakakolwiek dyskryminacja w zatrudnieniu, bezpośrednia lub pośrednia, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także ze względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy - jest niedopuszczalna.

Postanowienia umów o pracę oraz innych aktów, na których podstawie powstaje stosunek pracy, nie mogą być mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy. (art. 18 § 1 k.p.) Postanowienia umów i aktów, o których mowa w 18 § 1 k., mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy są nieważne; zamiast nich stosuje się odpowiednie przepisy prawa pracy. (art. 18 § 2 k.p.) Postanowienia umów o pracę i innych aktów, na podstawie których powstaje stosunek pracy, naruszające zasadę równego traktowania w zatrudnieniu są nieważne. Zamiast takich postanowień stosuje się odpowiednie przepisy prawa pracy, a w razie braku takich przepisów - postanowienia te należy zastąpić odpowiednimi postanowieniami niemającymi charakteru dyskryminacyjnego (18 § 3 k.p.).

Pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także bez względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy. (art. 18^{3a} § 1 k.p.) Za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu, z zastrzeżeniem § 2-4, uważa się różnicowanie przez pracodawcę sytuacji pracownika z jednej lub kilku przyczyn określonych w art. 18^{3a} § 1 k.p., którego skutkiem jest w szczególności

pominięcie przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe - chyba że pracodawca udowodni, że kierował się obiektywnymi powodami. (art. 18^{3a} § 1 pkt. 3 k.p.)

Pracodawca ma prawo żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie podania danych osobowych obejmujących przebieg dotychczasowego zatrudnienia (art. 22¹ § 1 pkt. 6 k.p.).

Udostępnienie pracodawcy danych osobowych następuje w formie oświadczenia osoby, której one dotyczą. Pracodawca ma prawo żądać udokumentowania w/w danych osobowych osób (art. 22¹ § 3 k.p.).

W ocenie Sądu Okręgowego ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika aby Sąd I instancji dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego w tym przede wszystkim art. 8 k.p., 11³ k.p., art. 18 k.p., art. 11³ k.p., art. 18^{3a} k.p., art. 18^{3b} k.p. Zdaniem Sądu Okręgowego zarzuty podniesione przez pełnomocnika powoda są całkowicie chybione, bowiem trudno dopatrywać się w działaniach pozwanej zarówno dyskryminacji, formułowania mniej korzystnych dla pracownika postanowień a tym bardziej naruszenia zasady równego traktowania. Co więcej zdaniem Sądu II instancji tak sformułowane zarzuty apelacji w żadnym stopniu nie odnoszą się do przedmiotu niniejszego postępowania.

W sprawach nieunormowanych przepisami prawa pracy do stosunku pracy stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego, jeżeli nie są one sprzeczne z zasadami prawa pracy (art. 300 k.p.).

Zgodnie z art. 6 kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 459, dalej: k.c.) ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia (art. 415 k.c.). Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. (art. 442¹ § 1 k.c.)

W zakresie zarzutów dotyczących naruszenia art. 442¹ § 1 k.c. Sąd miał na uwadze, iż ze sporządzonego uzasadnienia wyroku nie wynika, że Sąd I instancji uznał roszczenie powoda o odszkodowanie za przedawnione. Sąd I instancji słusznie przyjął natomiast, iż strona powodowa nie sprostала spoczywającego na niej ciężarowi dowodowemu. W ocenie Sądu Okręgowego powód nie wykazał, iż zachowanie pozwanego było bezprawne, zawinione a także, że doprowadziło do powstania szkody. Ogólne przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej wskazywane są na podstawie wykładni art. 361 k.c., a więc są nimi: zdarzenie, z którym przepisy łączą odpowiedzialność danego podmiotu, szkoda oraz adekwatny związek przyczynowy między tym zdarzeniem a szkodą. W poszczególnych przepisach regulujących typy czynów niedozwolonych te ogólne przesłanki ulegają wzbogaceniu o przesłanki szczególne, które warunkują dany typ deliktu i wiążą się z zasadą odpowiedzialności, która leży u jego podstaw. Szkoda stanowi nie tylko przesłankę odpowiedzialności odszkodowawczej, ale także przesłankę uznania danego zdarzenia za delikt, gdyż bez szkody żadne zdarzenie, choćby polegało na zachowaniu bezprawnym i zawinionym, nie może być kwalifikowane jako czyn niedozwolony. Na tle rozważań o bezprawności szczególne problemy powstają przy ocenie bezprawności zaniechania. Nie budzi wątpliwości twierdzenie, że przepisy prawa mogą nakładać na określone osoby obowiązek działania, a zaniechanie tego działania w wielu wypadkach może być kwalifikowane z art. 415 k.c. Powód ponosił w apelacji, iż pozwany miał obowiązek żądać od niego dokumentacji potwierdzającej staż pracy. Zgodnie z literalnym brzmieniem art. 22¹ § 1 pkt. 6 k.p. pracodawca ma prawo (a nie obowiązek) żądać od pracownika dokumentów potwierdzających dotychczasowe zatrudnienie. Zatem co do zasady to pracownik ma interes w tym aby przedstawić pracodawcy wszelkie dokumenty konieczne do ustalenia uprawnień pracowniczych takich jak np. wysokości urlopu wypoczynkowego czy stażu pracy. Przepisy nie przewidują przy tym czynienia notatek w sytuacji kiedy pracodawca żądając w/w dokumentów ich nie otrzyma. Sąd Rejonowy słusznie uznał, iż pracownik uzyskuje prawo do dodatku stażowego z chwilą spełnienia kryterium stażowego a nie z chwilą udokumentowania prawa.

Jednak ocena tego samego zachowania pracownika przy ustalaniu odpowiedzialności odszkodowawczej (deliktowej) kształtuje się inaczej. Zdaniem Sądu Okręgowego powód nie wykazał, iż rozpoczynając pracę u pozwanej przedłożył kartę pracy oraz wkładkę do karty pracy z tłumaczeniem z języka rosyjskiego. Same twierdzenia powoda w tym zakresie nie wystarczą. Natomiast z akt osobowych jak i wiarygodnych zeznań świadka wynika, iż w/w dokumentację powód przedłożył dopiero w 2013 roku. W związku z powyższym należało uznać za słuszne ustalenie Sądu I instancji, iż powód przyczynił się do powstania szkody (tj. do otrzymania niższej emerytury).

Mając na uwadze powyższe rozważania i ustalenia, Sąd Okręgowy uznał apelację powoda za całkowicie niezasadną, albowiem sformułowane w niej zarzuty w żaden sposób nie wykazały wadliwości orzeczenia Sądu I instancji i stanowiły wyłącznie nieskuteczną polemikę z jego trafnym rozstrzygnięciem. Jak już zostało wskazane, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowego ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie, z którego wyprowadził prawidłowe i logiczne wnioski – podzielone w całej rozciągłości przez Sąd Okręgowy oraz dokonał prawidłowej subsumpcji ustalonego stanu faktycznego do obowiązujących przepisów prawa. W związku z powyższym, stawiane przez skarżącego zarzuty sprzeczności ustalonego stanu faktycznego z zebrany w sprawie materiałem dowodowym oraz naruszenia przepisów prawa materialnego uznać należało za bezzasadne.

Sąd Okręgowy stwierdził również, że w toku postępowania przed Sądem Rejonowym nie doszło do nieważności postępowania, a Sąd Rejonowy rozpoznał istotę sprawy (art. 386 § 2 i 4 k.p.c.). Nie zachodzą więc, badane z urzędu przez Sąd Okręgowy, przesłanki powodujące konieczność uchylecia zaskarżonego orzeczenia. Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę przeprowadził prawidłowo postępowanie dowodowe i w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy ustalił stan faktyczny. Ustalenia Sądu Rejonowego pod względem reguł logicznego myślenia, wnioskowania, dokonane zostały w sposób jasny i wynikający z przeprowadzonych dowodów.

Stosownie do treści art. 385 k.p.c. Sąd II instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna. Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

SSO Zbigniew Szczuka (spr.) SSO Włodzimierz Czechowicz SSO Renata Gąsior

Zarządzenie: (...)

(...)